

KO NEGALIMA IR KAS REIKIA IŠPAŽINTYJE
PASAKOTI?

/ 35 /

Jūs žinote, kad atgailos sakramentas apgaubtas sakramentine paslaptimi: ką išpažintyje kunigas girdi, to nevalia jam niekam išduoti, nors tektų ir numirti. Pasašiai ji liečia ir penitenta, kai eina kalba apie kito asmens nuodėmes. Tik apie savo nuodėmes žmogus gali pasakotis, bet ir tai, jeigu tuo pasakojimu siekiama gero, pav., kaip pats kadaise buvo nedoras, o Dievo padedamas, atsiverte. O išpažintyje tieku dalykai labai dažnai sumaišomi. Dėl to tenka čia pasversyti klausimą: Ko negalima ir ką reikia išpažintyje pasakoti?

XXXXXXXXXXXXXX

Šiame atveju, pav., klausiant įnauvedžius prieš jungtuves išpažinties, kada vienas pasisako nuodėmes net kaltindamas kitą, o kita pusė visiškai nutyli apie tuos dalykus. Vienas mano, jog čia jau yra toks bendras reikalas, kad pasisakant savo nuodėmes, nėra ko nutylėti ir apie draugo ar draugės bendrus prasikaltimus, o kita pusė mano, jog kaip nežinia dėl ko įprasta manyti, kad jeigu sykį sutarei "ženyti", tai viskas galima ir kas ten po tokios sutarties buvo, nesiškaito nuodėme ir nereikia išpažintyje sakyti, kad iš tikrųjų buvo tikra paleistuvystė. Paigi čia viena pusė pasako daugiau, negu galima pasakyti net išpažintyje, o kitas nesako net ir to, kas būtina pasakyti, nes sunki nuodėmė. Ir kaip čia atsitinka? Pasidaro taip, kad kunigas ir nenorėdamas iš anksto sužino kitos pusės nuodėmes, kurias ji paskui slepia ir nėra paskui kaip tokio

penitento iškvosti. Pasakyti, kad antroji pusė prisipažino, negalima, nes rišė išpažinties paslaptis, o bendrai paklausus ar taip ir kitaip neatsitiko, gauni atsakymą "ne" ir "būk kantantas".

Siuo atveju reikia žinoti štai kas. Išpažintyje negalima pasakoti apie kito nuodėmes, nors jis būtų ir tų nuodėmių bendrininkas. Dėl to negalima niekad išpažintyje operuoti vardais ar pavardėmis, kaip kada atsitinka išgirsti, kad toks ir toks šeimos narys ar toks ir toks kaimynas ar giminė taip ir taip padarė, žodžiu nusidėjo. Pačiau būtina, kaip jau viename pamokale minėjau, pasakyti nuodėmes aplinkybes ir jos rūšį. O šitai galima pasakyti bendrai: "Nusidėjau darbu prieš skaistybę su vedusiu arba artimu gimine" ir "pavogiau iš tėvų" ir pan. Taigi, išpažintyje negalima pasakoti svetimų nuodėmių, nei savąsias taip nupasakoti, kad pasiškėtų jų bendrininkas. O jas pasakoti reikia taip, kad be to pasiškėtų nuodėmių pobudis ir jų sunkumas.

Cis jums paduosiu porą netikusių tam tikslui sukurtų išpažinčių pavyzdžių ir pasakui juos panauginsime, kas tenai negero.

Pirmoji išpažintis. Išpažinties eina jaunikaitis: "Su juo draugaujame jau du metai. Beveik nuo pat susipažinimo pradžios pradėjome drauge gyventi. Padariau daug su juo peleistuvysčių. Iš jo tapau neščis. Jis man liepė pasidaryti abortą. Aš taip ir padariau. Dėl to, jis sakė neiti inti šliūbo, nes yra netikintis".

Antroji išpažintis. Išpažinties eina pagyvenusi moteris: "Vyres mane labai mūsė. Vis pareina girtas ir labai kolioja. Jis man draudžia eiti į bažnyčią. Su juo išvien eina ir uošvė. Ir ji labai manęs nekenčia. Abu mane varo iš namų. Aš neturiu kur pasidėti. Dėl to labai kruk keikiu. Daugiau

nisko neastmenu.

Prečioji išpažintis. Sina jaunuolis:
 "Išpažinties seniai bebuvau. Labai seniai.
 Neastmenu. Su mergaite draugauju. Dabar at-
 važiuoju priimti šliūbą. Daugiau nuodėmių
 nebežinau..."

Ketvirtoji išpažintis. Atlieka vyras:
 "Naaie labai dažnai pykstu. Esu žiaurus žmo-
 nei ir veiksmas. Jie dažnai dėl to nuom manęs
 verčia. Dažnai parvažiuoju girtas ir keliu
 skandalą. Bet mano žmona kantri ir atleidišis.
 Aš kartais dėl to susigraudinu ir pasiryžtu
 būti jai geresnis, bet neištesiu. Buvau jau
 du kartus neištikimas nusidėdamas su sveti-
 ma ištekejusia moterimi..."

"Eigu truputį galvojate, galite ir pa-
 tys jau numanyti, kas šitose sumanytose išpa-
 žintyse negerai. Pirmojoje, jaunoji daug kalbe
 be reikalo ir svaroigusis, išnuodama savo
 partnerio nuodėmes. "Eigu jiedu drange eina
 jungtuvines išpažinties ir pas tą patį kuni-
 gą, tai dar blogiau. Poje išpažintyje reikėtų
 maždaug taip pasakyti: "Esu nusideėjusi daug
 kartų su nevedusiu, kiek tikrai neatsimenu,
 bet gali būti po kartą į savaitę. Taip pat
 vieną kartą nutreukiau neštąą..." Koks yra
 būsimasis vyras čia visiškai nereikia minė-
 ti, o juo labiau ką jis darė ar liepė dary-
 ti, nes čia visi tie dalykai nepakeičia nuo-
 dėmių. Kai eina išpažinties tas kavalierius,
 jis paaaisakys savo darbus. Jaunesis savo
 išpažintyje padarė priešingai: jis net nepa-
 siskake to kas buvo būtina. Pasakymas apie
 išpažinties nebuvimo laiką nieko kunigui
 nepasako. Būtinai jis turėjo pasakyti maž-
 daug į tą pusę 10 ar 20, ar 5 metai, o ne
 tik "labai seniai". Pasakymas, kad atėjo
 šliūbo niekam nereikalingas, nes kunigas ir
 taip žino, o be to jis ir ne nuodėmė. Pasa-
 kymas, "su mergaite draugauju" irgi nenuo-
 dingas. Su mergaite draugauti galima ir
 gražiai, ir blogai. "Eigu čia suprantamas

blogas draugavimas tai reikia pavadinti tikru vardu ir dar pasakyti kiek kartų tai įvyko. Paigi, ją išpažintis, neminint kitų nuodėmių, turi būti tokia: "Išpažinties buvau prieš kokius dešimt ar 12 metų, ir čia atlikti išpažintį ir kitų nuodėmių, kurios pasitaikė per tą laikotarpį, o tarp jų pasakyti ir nusidėjimą prieš skaistybę, norodantų nuodėmių skaičių. Pasakymas, kad tai atsitiko su sužieduotine čia nebūtina sakyti dar ir dėl to, kad dėl to nuodėmės rūšis nepakinta, užtenka pasakyti: "Nusidėjau su netekėjusia prieš skaistybę darbu" tiek ir tiek kartų.

Trečioji išpažintis epima ir kitų nuodėmių išvardinimą ir nėra jokia išpažintis savų nuodėmių. Čia tik tiek tėra save išpažindčiai tikra, kad pasiškina, jog keikiasi. Bet tai buvo galima pasakyti ir bendrai, kad dėl nepakenčiamų šeimyninių sąlygų, dažnai ir labai keikiamasi. Tuo būdu kunigui būtų vistiek pasiškęjusios to keikimosi aplinkybės, krigtų nuodėmę palengvinančios aplinkybės. Paigi, ši išpažintis galėtų atrodyti šitaip: "Išpažinties seniai bebuvau, nes mantrukdoma eiti į bažnyčią ir negalėjau ateiti. Paip pat ir Mišių dėl tos priežasties daug apleidau: per šešis mėnesius tebuvau tik tris kartus. Šisip namuose turiu labai didelių vargų dėl namiškių nusitatymo prieš mane, esu varoma laukan iš namų, nors neturiu kur pasidėti. Dėl to nebeišlaiko nervai ir imu namiškius labai keikti. Keikiu labai pykdama ir norėdama jiem blogo." Šioje išpažintyje būtų nusakytos nuodėmės aplinkybės, bet niekas dėl jų nekaltinamas. Tvirtroje išpažintyje nereikia nieko taisyti, nes joje penitentes tik save skandžia ir prie to nusako aplinkybes, kokiuse jis jis nusideda. Tai kunigui duoda galimybę

aprašti apie jo nuodėmių sunkumą. Jis pamato, kad vyro išsišokimai nepagrįsti, kad dėl jų ~~kažkas~~ jis kaltas, nes girtuokliauja ir šeima turi kentėti dėl jo, bet drauge čia pasiškina, kad šeimos narių kantrybė dar labiau pasunkina jo nusikaltimą. Iš kitos pusės matosi ir paties pastangos tai matyti ir taisyti save. Išpažintis labai gyvenimiška.

Tokių pavyzdėlių galima būtų ir daugiau prikurti, bet manau, užteks ir tų. Visada žiūrėkite, kad išpažintyse pasakotumėtės tik savo nuodėmes, bet nieko nekaltinant ir nesmerkiant, o tik tam nusakant, kad kunigui būtų parodyta, kaip tenka gyventi. Kitas dalykas kai žmogus pyksta ant žmonos girtas perejęs ir kitas dalykas, kai skriaudžiama ir iš namų varoma žmona pyksta ant vyro nebeužtekdama kantrybės... Kitas dalykas, kai žmogus išpažintyje viską pasakoja apie kitus, o apie save nieko ar beveik nieko, nors ir guodamasis, vėl kitas dalykas, kai žmogus čia nieko nei apie save nebepasako... Yra dalykų, kurie išpažintyje būtini pasakoti; tai tikros savo padarytos nuodėmės ir jas keičiančios aplinkybės ir yra dalykų, kurių nevalia čia pasakoti, kad nebūtų pateistas kitas, tai kitų nuodėmės ar jas išduodančios aplinkybės. Būkime išpažintyse labai gyvenimiški, bet be nukrypimų į vieną ar į kitą pusę. Amen.